

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 106/23

Люксембург, 22 юни 2023 г.

Решение на Съда по дело C-660/21 | К.В. и F.S. (Служебна проверка по наказателни дела)

Защита на основните права: правото на ЕС допуска по принцип забраната националният съд да прави служебна проверка за нарушение на задължението за незабавно информирание на заподозряно лице за правото му да запази мълчание

Заподозряното лице обаче трябва освен това да не е било лишено от конкретната и ефективна възможност да получи достъп до адвокат, при необходимост използвайки правната помощ, и да е имало, също както евентуално неговият адвокат, правото на достъп до материалите по неговото дело и правото да изтъкне това нарушение в разумен срок

Две лица, намиращи се през нощта в близост до камион на паркинг на предприятие, привличат вниманието на разследващи полицаи, които веднага започват разследване за заварена кражба на гориво. Тези лица са разпитани на място, без да бъдат уведомени за техните права, и след това са задържани. Едва по-късно са им съобщени техните права, по-конкретно правото да запазят мълчание.

В рамките на наказателното производство Tribunal correctionnel de Villefranche-sur-Saône (Районен наказателен съд Вилфранш-сюр-Сон, Франция) счита, че поради това късно уведомяване гарантираните от правото на Съюза¹ права на обвиняемите са нарушени. При тези обстоятелства претърсването на превозното средство, полицейското задържане и всички произтичащи от това действия по принцип би трябвало да бъдат обявени за невалидни. При все това се оказва, че френският Cour de cassation (Касационен съд) е дал тълкуване на Наказателно-процесуалния кодекс като забраняващ на съда, който се произнася по съществуващото на делото, да установява служебно нарушението на задължението за незабавно уведомяване на заподозряно лице или обвиняем за правото му да запази мълчание.

Вследствие на това районният наказателен съд пита Съда дали правото на Съюза допуска подобна забрана за служебна проверка.

В постановеното днес решение Съдът приема, че **забраната** на наказателния съд, който се произнася по съществуващото на делото, да установява служебно въпросното нарушение с оглед на отмяната на наказателното производство, по принцип **зачита правото на ефективни правни средства за защита** и на **справедливо гледане на делото**, както и правото на защита, когато **заподозрените лица или обвиняемите** или техният **адвокат** са имали **конкретна и ефективна възможност да изтъкнат съответното нарушение в разумен срок и са разполагали за тази цел с достъп до материалите по**

¹ Задължението на органите да съобщят незабавно правото да се запази мълчание е предвидено в членове 3 и 4 от Директива 2012/13 (Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно правото на информация в наказателното производство), транспонирани в националното право (ОВ L 142, 2012 г., стр. 1).

делото.

При все това Съдът подчертава, че за да се гарантира полезното действие на правото да се запази мълчание, този извод важи само **ако тези заподозрени лица или обвиняеми са разполагали конкретно и ефективно**, в рамките на предоставения им срок, за да изтъкнат подобно нарушение, **с правото на достъп до адвокат**, закрепено в правото на Съюза и **улеснено от механизма на правната помощ**. Той уточнява освен това, че ако същите тези лица се откажат от тази възможност, по принцип те трябва да понесат евентуалните последици от този отказ, при положение че той е направен **в съответствие с условията, предвидени в правото на Съюза**. Това право предвижда по-специално, че на заподозрения или обвиняемия трябва да е предоставена ясна и достатъчна устна или писмена информация на прост и разбираем език относно съдържанието на правото на достъп до адвокат и евентуалните последици на отказа от него, и че отказът трябва да е направен доброволно и недвусмислено.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст и резюмето](#) на съдебното решение се публикува на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от обявяването на решението са достъпни на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106

Поддържайте връзка!

